

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 313 (3445) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Churchill betegsége erősen aggasztja az angol közvéleményt

Berlin ellen ismét súlyos légitámadást intéztek az angolok — Olasz partizán-tevékenység fejlődött ki Dél-olaszországban a brit csapatok hátában

Zürichből jelentik: (MTI) Washingtonból jelentik: A Fehér Ház közli, hogy Roosevelt elnök jó egészségben visszaérkezett Washingtonba középkeleti útvjáról.

Stockholmból jelentik: (MTI) Az angol közvélemény — írják a svéd lapok — El Alamein óta nem volt annyira nyugtalan és aggodó, — most Churchill betegsége hatása alatt. A nyugtalanság annál nagyobb, mivel a csütörtöki közleményt 3 orvos írta alá, akiknek egyike szívszakorvos. Londonban még mindig nem tudják, hogy Churchill hol tartózkodik.

Ankarából jelentik: (B. T.) A török köztársasági néppárt 3 és fél óras titkos ülésén helyeslően vette tudomásul a kairói értekezlet határozatait és melegen ünnepelte Szaradzsoğlu miniszterelnököt.

Súlyos károk keletkeztek Berlin kormány-negyedében

Stockholmból jelentik: (B. T.) Pénteken reggel érkezett jelentések szerint az angolok légierője csütörtökön este ismét megtámadta a német birodalmi fővárost.

Berlinből érkezett jelentések szerint a csütörtök esti légitámadás súlyos volt. A kormánylakta negyedben ismét súlyos károk keletkeztek.

Szófiából jelentik: (MTI) December hó 17-re virradó éjszaka Szófiában két légitámadás volt. Az első riadó 22 óra 40 perctől éjfél után 47 percig tartott. A második riadó egy óra 03 perckor kezdődött és 2 óra 12 perckor ért véget. A riadó tartama alatt a légvédelmi tüzérség néhány lövést tett. A város felett időnként repülőgépzúgást hallottak, de a városra bombát nem dobtak. Csütörtökön délelőtt Szófiában légvédelmi jelezték Ellenlenséges repülőgépek azonban nem repültek be ez alkalommal a főváros légterébe.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interim jelentik: December 15-én és 16-án néhány brit repülőgép eredménytelen támadást intézett a norvég part közelében haladó német hajókaravánok ellen. A német hajók elhárítótűze megakadályozta a célzott bombadobást. A német hajók teljes épségben futottak be a rendeltetési kikötőkbe.

Rómából jelentik: (MTI) A Német TI jelentik: Északra menekült nápolyiak elbeszélése szerint az angolok hátában szabályos bandatevékenység fejlődött ki — jelenti a római rádió. — Hazaukat szerető fiatalok a falvakból összegyűlkezve, csoportokba álltak. Most romboló cselekményekkel zavarják a brit postást. Az önkéntes rohamosok a faszakozárság jelvényét viselik. Parancsnokuk egy olasz tiszt, aki Észak-Afrikából tért vissza. Más jelentés szerint Nápolyban a brit katonai rendőrség letartóztatott 22 fiatalembert. A köztársaság háromzóna zászlóját rejtgették és készítették.

Rómából jelentik: (MTI) A Német TI jelentik: A Badoglio-kormány által a német csapatok ellen harcbavetett és folyójejtett volt olasz tengerészek vallomá-

szóló parancsa a hadihajó tisztjei és legénysége körében jórészt nagy nehézségekbe ütközött. A tartantói kikötőben horgonyzó hajók fedélzetén nyílt lázadás tört ki, amelyet el kellett folytatni, mivel a hajók kifutottak a máltai kikötők felé. Több olasz tengerésztiszt, közöttük egy tengernagy is, öngyilkosságot követett el.

Partraszállásra készítik elő a belga lakosságot a szövetségesek

Londonból jelentik: (B. T.) Az Exchange Telegraphé jelentése szerint a szövetséges főparancsnokság rádióban felhívta a belga lakosságot, hogy gondosan ismerje meg lakóhelye közvetlen környezetét, hogy megfelelő útbaigatással szolgálhasson akkor, ha az első szövetséges csapatok partraszállanak. Egyúttal felszólította a lakosságot arra is, tanulmányozza az élelmiszerelosztás legcélszerűbb módját, hogy majd annaképpen megkönnyítse a szövetségesek munkáját.

Stockholmból jelentik: (MTI) Pratt ezredes, az ismert svéd katonai szakértő a finn katonai helyzetről kijelenti, hogy a finn nép sohasem fogadná el a feltétlenküli megadást. A finn katonák, ha Finnországot megadásra kényszerítik, a végsőkig harcolnak és inkább meghalnak.

Tájékoztató a búzakötvényekről

Az Esti Ujság írja: Remény-Széneller Lajos pénzügyminiszter szombaton tájékoztatja a közvéleményt a búzakötvényekről. Az állam 200 millió pengő névértékben búzaértékre szóló törvényt bocsát ki, amely 25 év alatt kerül visszafizetésre. A kötvény évi 3 százalékkal kamatozik és alkalmas lesz arra, hogy megfelelő befektetéssel szolgáljon a gazdaság és általában a közönség legszélesebb rétegei számára is, amennyiben a visszafizetésre kisorsolt kötvényeket, valamint az esedékessé vált kamatszervényeket a feltüntetett búzamennyiség pengőellenértékének megfelelő összeg pénzben való kifizetésével váltják be. Ha a

de nem adják meg magukat. A finn hadsereg harciszelleme ma is éppen olyan erős, mint volt a téli hadjáratban. A szoviet hadsereg dicsőségét egyáltalán nem gyarapítaná, ha megtámadná a kis-csinny országot.

Zágrábból jelentik: (MTI) Szófiából jelentik, hogy a bolgár kormány megbízása alapján Bartov igazságügyminiszter a Bulgáriához csatolt macedon területen körutat tett, hogy megvizsgálja az esetleg ott tartandó választások eshetőségeit. Ez a gondolat bolgár politikai körökben visszhangot keltett, mert a macedon képviselőknél a szobranjeban való megjelene az jelenti, hogy Macedóniának Bulgáriához való csatolása ezáltal megkapná végleges jellegét.

de nem adják meg magukat. A finn hadsereg harciszelleme ma is éppen olyan erős, mint volt a téli hadjáratban. A szoviet hadsereg dicsőségét egyáltalán nem gyarapítaná, ha megtámadná a kis-csinny országot.

Zágrábból jelentik: (MTI) Szófiából jelentik, hogy a bolgár kormány megbízása alapján Bartov igazságügyminiszter a Bulgáriához csatolt macedon területen körutat tett, hogy megvizsgálja az esetleg ott tartandó választások eshetőségeit. Ez a gondolat bolgár politikai körökben visszhangot keltett, mert a macedon képviselőknél a szobranjeban való megjelene az jelenti, hogy Macedóniának Bulgáriához való csatolása ezáltal megkapná végleges jellegét.

visszafizetés idején a búza ára 40 pengőnél kisebb lenne, a kötvényt és szelvényt akkor is 40 pengős arfolyammal megfelelően váltják be. A kötvények névértékben kerülnek kibocsátásra, még pedig úgy, hogy 5 mázsás (200 pengő), 10 mázsás (400 pengő), 25 mázsás (1000 pengő) és 100 mázsás (4000 pengő) névértékre szóló címletek lesznek. A kötvények kibocsátásának kelte 1944 február 1. Ettől a naptól kezdve utólagosan 3 százalékkal kamatoznak. A kamat minden év február és augusztus 1-én esedékes. A kötvények jegyzésének ideje december 20-tól január 31-ig tart.

Gyul a fény a magyar éjszakában

Irtá: Molnár János

Abban a sötét éjszakában meggyúlt az égi fény és kevesen felfigyeltek erre. Pedig a fény az embereknek jelezte az új irányt, amelyen megindulva megtalálhatják a szív nyugalmát és élvezhetik a boldogságot. Párán virrasztottak csak, pedig a szíveket feszítették a vágyak a több élet után.

A magyar életet az adventi nagyvágyakozás felítette meg. A feszítő erők Jézuskavárás hatalmas hullámaiba vitték már a lelkeket. Nem romantika ez, hanem a szeretetnek csodás valósága. A gyermekálmok csilingelő angyalok tündéri kertjeibe nyúlnak és kacagó mosolya a gyermekálmok valami mennyországos hangulatot ad ennek a végzős vénhedt földnek. A Jézuskavárás Jézuskajárásba megy át és a szeretet ellenállhatatlan hatalmába kerül még a megrögzöttebb szív is, hogy önkéntelenül is szállást-készítője legyen az Isten nagy adományának, a megtestesült Istennek.

Az élet legsötétebb történelmi éjszakájában áll a magyar. Szívét minden vágyakozások vágya töltötte be. És a világnak a gyűlöletől izzó gyűrűjében a szeretetnek a fácskát állítgatja nélkülözések mellett és tüttelenség ellenére hajlékba és várja a nagy éjszakát, hogy a zöld ágon meggyűljön a fény, amely a több élet ígéretes eszméjébe lendíti a lelket.

És ime a magyar éjszakában az első gyertya már meggyűl s az adventi vágyakozásba merült magyar életnek derengését hozza, hajnalát, pirkadásba bontja a leventék hada, a megálmódott magyar jövő drága ifjúsága. Szent László városának magyar leventéi a nagy király hatalmas alakjára néznek fel s az örök magyarságot hordó szellemének áldozva a magyar levente mozgalmat a nagy király oltalma alá helyezik, akinek tántoríthatatlan magyarságából, az igazi keresztény erkölcsöket képviselő magasztos életéből, minden ellenségben felelmet keltő bátorságából és a magyar egységért megvívott küzdelmeiből erőt merítsenek arra a munkára, amely magyar földön magyar életet akar.

Ez az éjszakában meggyűlő fény vajjon felkelti-e azt a figyelmet, aminőt érdemel? Meglátja-e végre a magyar azt a fényt, amely neki szab irányt? Megérti-e minden magyar, hogy ebben az ifjúsági cselekedetben lüktet a magyar erő és tempót diktál az igazi élet felé? Mert itt nem diszfelvonulásról esik szó. És ez a nap nem akar parádés megnyilatkozás lenni egy mozgalomnak. Ez az ifjúság tudja azt,

hogy a veszedelmekben nem parázni, hanem önérejeire találnia kell.

Végre ráébred a magyar, hogy történelmében hordja a sorsát. Ennek az istenáldotta magyar földnek megvan az a tulajdonsága, hogy önmagából termeli ki azokat az erőket, amelyek nemzeti életet biztosítani képesek. Történelmünk minden lapja igazolja, hogy csak akkor volt ősi rögön jó magyar élet, ha sajátjából merített a magyar. És minden időben rugékonyságát dobta áldozatul a magyar a szíriánhanon felkinálkozó idegen eszmékért. Kereszténységünk itatott át

erővel. Ebben nyert lendületet az idők viharával dacolni tudó állami életünk és ebben tisztult meg a minden oldalra megbecsülést parancsoló európai felfogásunk.

Eppen ezért mi csak magyarok lehetünk. Ősi lelkiségünk nyúljon a sebekhez, amelyektől vérzik a magyar élet, mert magyar sebekre csak magyar kéz adhat gyógyító tapaszt. Megnyúzta életünket már eléggé a bizalmatlanság örögi szelleme, megtépázta erőnket túlmenően az egyenetlenkedés érthetlensége, nagy szakadékokat vágott már lelkiségünkben kereszténységünkkel és magyarságunkkal homlokegyenest ellenkező áramla-

Prima kivitelű arany és króm svájci órák

ÁCS TIBOR

Nagy választékban valódi és hamis ékszerek.

Nagyvárad, Széchyenyi tér 6. szám.

Alkalmi és ünnepi ajándéktárgyak!

Ékszer- és óra javítások.

Ültesse karácsonyi ajándékgyászát!

tok befogadása. Az élet porondjáról kell eltűnni annak a nemzetnek, amelyik nem akarja vagy nem képes élni saját életét.

Gyűjtsék meg tehát bátran a jövő erejét hordozó leventéink a magyar karácsonyfán az első lényt. Szent László szelleme csak magyar életet hozhat. Új magyar életet és diadalmat.

Bűvés-e a kezeskedő, ha távollétében a felesége, saját készletéből 5 pengőért ad 1 kiló rézgálicot?

Nagyvárad, dec. 18. Spett Sándor 87 éves gálospetri fűszerkereskedő felesége — férje távollétében — egy kilogramm rézgálicot adott el Róthné nevű helybeli lakosnak, nem az üzletből, hanem a saját szükségletükre a lakásán tartott készletből 5 pengőért fogadott el érte. Az ügyből kifolyólag eljárás indult Spett Sándor, mint az üzlet tulajdonosa ellen és az érmihályfalvai járásbíró, mint büntető bíróság, árdragító visszaélés vétsége miatt 150 pengő pénzbüntetésre ítélte jogerősen. Spett a 150 pengőért be is fizette, s csak később jött tudatára annak, hogy ez az egyébként enyhének tűnő büntetés milyen súlyos következményeket — így iparengedélyének elvesztését is — vonhatja maga után. Spett Sándor ezért dr. Sólyom-Fekete érmihályfalvai ügyvéd útján ügyének újrafelvételét kérte a nagyváradai törvényszéken. Az ügyet ma délelőtt tárgyalta a törvényszék Várad-tanácsa s miután tényként állapította meg, hogy a rézgálicot nem az üzletből adta a kereskedő felesége, hanem a saját szükséglet céljaira a lakásában tartott készletből, s hogy ennél a műveletnél Spett nem is volt jelen — az érmihályfalvai járásbíró ítéletének marasztaló részét hatályon kívül helyezte és Spett Sándort az árdragító visszaélés vétségének vádjától fölmentette.

Válasz a délerdélyi magyar iskolák bezárására:

A magyar kormány betiltotta a kolozsvári román állami főgimnázium előadásait

Kolozsvárról jelentik: A Keleti Újság írja: A Malom-utcai román tannyelvű koedukációs állami főgimnázium tanintézetében Illés Gyula dr. tankerületi főigazgató és — miniszteri rendeletre hivatkozva — közölte az iskola igazgatójával, hogy a kormány a tanintézet előadásait további intézkedésig beszüntette. Az iskola növendékei ezután, nevelőik felügyelése alatt teljes rendben bentlakásukra vonultak és a délután folyamán hazautaztak.

Az intézet igazgatóságától nyert értesülésünk szerint a miniszteri rendelkezés kizárólag a szóbanforgó tanintézetre vonatkozik. Az erdélyi magyar közvélemény meggyugvással veszi tudomásul a vallás- és közoktatásügyi miniszterium fenti rendelkezését. A kolozsvári román tannyelvű állami főgimnázium bezárása olyan intézkedés volt, amellyel a magyar lelkiismeret már régóta adósra volt önmagának. Ez a rendelkezés nem más, mint az első lépés a retorzió után, azért, mert a román kormány egymásután zárta be a délerdélyi magyarság középiskoláit s bárbar eljárásával megakadályozta a délerdélyi magyar ifjúság tanulását és előmenetelét.

A kolozsvári román nyelvű állami koedukációs főgimnázium bezárása azonban mégsem teljes értékű megtorlás a román kormány magyarirűldöző magatartására. A magyar kormányintézkedés állam által fenntartott intézetekre vonatkozik, míg a román kormányzat a délerdélyi magyar

egyházakat sújtotta a hitvallásos magyar iskolák teljesen indokolatlan bezárásával és azzal is büntette minden igaz ok nélkül a délerdélyi magyarságot, hogy egyes bezárt középiskolák a vendégeit katonai szolgálatra hívta be.

Kállay Miklós m. kir. miniszterelnök a képviselőházban mondott nagy beszédében nemrég utalt a román kormány intézkedéseire s leszögezte, hogy bármennyire is nem hiva az erőszakos intézkedéseknek, ha rákényszerítik, nem fog habozni a retorzió eszköztéhez nyulni. Bukarest válasza újabb kihívó magatartás volt. A hagyományos magyar türelem most már nem helyezkedhetett továbbra, is a várakozás és a reménykedés álláspontjára, mert nyilvánvalóvá vált, hogy Bukarest nem hajlandó engedni a gyűlölet és az erőszak politikájából. Erre a megátalkodott konokosságra más válasz már nem lehet, csak a hasonló elbánás.

A magyar kormány által alkalmazott megtorlás azonban semmiképpen sem egyenértékű azzal a gyűlöletteljes elnyomással, amelyben délerdélyi magyar testvéreinket részesítik. A magyar kormány intézkedése csak jelképesnek fogható fel. Elsősorban azért, mert nem azokat sújtja, akik a délerdélyi magyarok sanyargatásában bűnösök. Másodsorban azért, mert nem sújtja az északerdélyi románság egyetlen egyházi, vagy népi intézményét sem. Ezt nyomatékosan és ünnepélyesen köteleességünk leszögezni a kétféle magatartás közötti különbség érzékeltetésére. Mert amíg a román kor-

mány, minden emberi és politikai szempont mellőzésével, meggondolás nélkül osztogat csapásokat és sebeket, a magyar kormányzat még a jog- és a szükséges megtorlásban is korrektül vigyázott arra, hogy intézkedése inkább figyelmeztetés legyen: van módunk és erőnk erőteljesebb szükség esetén drasztikusabb megtorlásra is.

S a délerdélyi véreink állandó sanyargatása és üldözése miatt már évek óta folytonos aggodalomban és izgalomban élő magyar közvélemény nyugodt lehet; ha ez az első figyelmeztetés nem bírja jobb belátásra a gyűlölet parázsát szító Bukarestet, — bármennyire is szeretnők elkerülni — a jelképes megtorlást minden bizonnyal követni fogja olyan intézkedés, amelyből Bukarest is gyorsan megérti, hogy nem okos és nem ajánlatos út a gyűlölet és az erőszak politikája.

—fz—

A szombati levente-nap színházi műsora

Koncertet ad a Levente Szimfonikus Zenekar a Korona mozgóban

Nagyvárad, december 17. Némcsak város, de megyeszerte is nagy érdeklődés, lelkes várakozás előzi meg azt a nagyszabású levente ünnepséget, amelynek keretén belül az 1944. levente éet hirdetik ki Szent László oltalma alatt. A változatos és gazdag műsor, amelynek a részleteit már közöltük, nívós színházi előadással ér véget.

A Szent László-téri és székesegyházi ünnepség után vitéz Bély Alajos altábornagy, országos ifjúsági vezető a színházba hajtát, s az előcsarnokban Arany János Paskál premontrei kanonok, a Levente Egyesület lelkes és agilis elnöke, a nagyszabású ünnepség fáradhatatlan előkészítője fogadja. A színházi „levente diszeloadás” műsora a következő:

Hiszek egy... A budapesti leventék országos központjának színjátészó együttese előadja A királyfi házassága című népies szindarabot. Válogatott szerzeményeket ad elő a fővárosi leventék szimfonikus együttese. Helybeli leventék előadása a következő szám. Liszt Ferenc II. rapszódijára (Tánc). Táborútj jelenet, tárogatóval. Csikós tánc. Zászló jelenet, 40 leventével. Előkép, Szent László a váradi templomban. (Szavalt: Szent László te kellesz nekünk...) Előként Szent László

legendájából. Himnusz.

Vitéz Bély Alajos altábornagy szombaton délelőtt fél tizenkét órakor érkezik a budapesti gyorsal. Az állomáson díszes küldöttség fogadja a magas vendéget.

Itt említjük meg, hogy a műsor egy igen nívós számmal bővül. Az altábornagy engedélyével, a Korona mozgószínházban koncertet ad az Európaszerte ismert és híres budapesti levente szimfonikus zenekar teljesen új műsorral. A zenekar tagjai a Zeneakadémia padjából kerültek ki, s játéuk az élményszerűség művészi élvezetével nyűgözi le a hallgatóságot. Hogy mindenkinek módjában álljon meghallgatni a ritka művészi koncertet a rendezőség 4, 3 és 2 pengőben állapította meg a belépőjegyek árát. Jegyek elővételben kaphatók a Korona mozgó pénztáránál.

Az egész napot betöltő, ragyogó műsor, kora reggel zenés ébresztővel kezdődik és bizonyos, hogy leventéink nagyszabású ünnepsége még sokáig ott fog rezonálni Nagyvárad magyar lakosságának lelkében...

Kavéházakban és vendéglőkhöz kért a MAGYAR LAPOK"-ot.

A gondtalan fiatalság szivderítően aranyos filmje

A sas visszatér

Bemutató ma pénteken a CASINO-ban

A »Lidércfény« és a »Münchhausen« példátlan sikere után bemutatjuk a legújabb, végig színes filmet

BOTRÁNY

Vidám bonyodalmak egy szép asszony körül

Csak 16 éven felülieknek.

Bemutató hétfőn az APOLLO-ban

Vasárnap utóijára: Csvarogók

Legújabb hirdetésben Ferencváros - Nagyvárad mérkőzés

Összeomlott a Szovjet többszöri áttörési kísérlete a chersoni hidfő ellen

Súlyos elhárító harcok folynak Nyevelj térségében — Mit veszített a bolsevista haderő a Zsitomir körüli harcokban?

Hacha cseh államelnök nyilatkozata Benes szerződéséről

Berlin. (MTL.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: A szovjetnek a chersoni hidfő ellen intézett több támadása az összpontosított elhárító tűzben összeomlott. Csapatának a kirovgrádi térségben ellenséges támadások visszaverése után folytatták ellentámadásaikat és szivós ellenállás ellenére rohammal elfoglaltak több helységet és fontos terepszakaszokat. A szovjet a Pripjet mellett páncélos támogatással támadott. A németek az ellenséget nagy, tömeges veszteségek mellett visszaverték. Slabin térségében váltakozó harcok után szerdán megüszult az ellenség valamennyi áttörési kísérlete. — Nyeveljtől délre súlyos elhárító harcok vannak folyamatban tulerőben lévő szovjet erőkkel. A keleti arcvonalon szerdán 75 ellenséges repülőgépet löttünk le.

A délolaszországi arcvonal nyugati szakaszán az ellenség szerdán Mignanótól kétoldalt nagyobb erőkkel támadásba ment. A támadókat számos páncélos kilövés mellett visszavertük. Mignanótól északnyugatra az egyik elvezett magaslatért még folyik a harc. Az angolok a keleti szakaszon páncélos támogatással megindított támadásaik folytatása során szerdán is súlyos ember s anyagvesztéseket szenvedtek.

Egy északamerikai bombázókötél szerdán a déli órákban megtámadta Innsbruck városát. A rombolóbombák következtében, főként a lakónegyedekben és kulturális épületekben károkat támadtak. Az elmúlt éjszaka néhány ellenséges zavarógép berepült a rajna-westfáliai iparvidék fölé.

Berlin. (MTL.) A Német Távirati Iroda arról értesül, hogy a Kievtől nyugatra vívott harcokban és a Zsitomir térségében indított német ellentámadás következtében a német csapatok november 31-től december 13-ig három lövészadosztályt, három lovashadosztályt, egy lovas hadtestet és két szovjet páncélos dandárt semmisített meg. Ezen a vidéken a szovjet kerekén 3.500 foglyot, több mint 20.000 halottat, több mint ezer páncélos, több száz löveget, több mint 1.500 páncéltörő agyut és 46 léghárító agyut veszített ugyanabban az időben.

Háló és aknazárral rezeszték el a Finn Őblöt a németek a Keleti Tenger felől

Berlin. (MTL.) Az Interinf jelenti: Az Interinf közli, hogy a Finn-őblöt a Keleti-tenger felől háló- és aknazárral rezeszték el, ezenkívül búvárhajóvadász és őrhajókötélkelek, valamint a légierő megfelelő egységei állandóan figyelemmel kísérik a vizet. Az ellenség hónapokon át eredménytelenül igyekezett áttörni a záron és az eddigi jelentések szerint a hálózatban hat szovjet tengeralattjáró elsüllyedt. Nagyon valószínű, hogy más tengeralattjárók a lerakott terjedelmes aknamezőn pusztultak el anél-

kül, hogy ezek az eredmények pontosan ismeretesek lettek volna. Az ellenség felszíni tengeri erejével vívott harcokban 10 gyorsuzásdot vagy

ágyúuzásdot veszített és kétségtelen megfigyelés szerint további ellenséges hajók aknára futása következtében süllyedtek el.

Heves harcban állanak a németek a 8-ik hadsereggel Ortonától délre

Zürichből jelentik: (Bud. Tud.) A szövetséges csapatok főhadiszállásáról érkezett jelentések szerint a 8-ik hadsereg arcvonalán Ortonától délre heves esata folyik. A brit erők benyomultak Cagliari helységbe, amelyet a németek kiűrtettek.

Athén. (MTL.) A Német TI jelenti:

Angol-amerikai repülőgépeknek a Pyreus elleni támadás alkalmával 20 ember meghalt, száznál több megsebesült. A bombák sűrűn lakott munkásnegyedekre estek és száznál több házat szétromboltak. Több száz görög munkásalád vált hajléktalanná. A sajtó felháborodással ír a támadás-

Churchill tüdőgyulladásban megbetegedett

Az utolsó jelentés szerint állapotában javulás állott be

Lisszabon. (MTL.) Atlee helyettes miniszterelnök az angol alsóház csütörtöki ülésén közölte, hogy Churchill miniszterelnök tüdőgyulladásban megbetegedett. Tüdeje baloldali gyulladással gőc fejlődött ki általában állapotában azonban kielégítő. A Churchill miniszterelnök egészségi állapotáról kiadott jelentést katonai orvosok írták alá, ezért feltűnő, hogy az angol miniszterelnök még külföldön tartózkodik.

Lisszabon. (MTL.) Az angol hírszolgálat szerint Churchill miniszterelnök közeli állapota nem ad okot közeli aggodalomra. Úgy vélik, hogy a holnapi orvosi jelentés csökkentheti a mindennek ellenére tanúsított aggodalmat.

Lisszabon. (MTL.) Mint az angol hírszolgálat jelenti Churchill egészségi állapotáról ma délután új hivatalos jelentés érkezett, amely szerint az angol miniszterelnök az éjszakát nyugodtan töltötte és állapotában némi javulás állapítható meg.

A cseh nép és kormánya sohasem ismerik el a bolsevizmussal létrejött egyezményt

Prága. (MTL.) A Német TI jelenti: Hacha elnök és a cseh-morva védeltség kormányának cseh miniszterei, Benes moszkvai szerződéséről közölt a nyilatkozatot adták ki:

Az egész cseh nép nevében, min annak törvényes és illetékes kormánya, ünnepélyesen óvást emelünk felölten menekültek kísérlete ellen, hogy hazánkat kiszolgáltatassák a bol-

sevizmusnak. A cseh nép és kormánya európai kötelessége tudatában sohasem ismeri el a bolsevizmussal létrejött egyezményt, hanem minden erejével szembeáll vele, hogy a cseh jogokat elárulják a bolsevizmusnak. Hűséggel állunk a birodalom mellett, melynek véderője az egyedüli biztosíték az európai népek és kulturájuk megmentésénél.

40.000 lengyel menekültet szállítottak el az angolok Perzsiából

Lisszabon. (MTL.) Eden angol külügyminiszter az alsóház szerdai ülésén bejelentette, hogy Perzsiában 40 ezer lengyel menekült él, akiknek legnagyobb részét már elszállították Indiába, Mexicóba, valamint Palesztinába, Kelet- és Délafrikába. A továbbiakban kijelentette, hogy Franciaország visszaállítása Anglia számára

csak kívánatos, de szükséges is, de kijelenti azt is, hogy ez csak belülről valószínűsíthető meg. — Ezután Eden közölte a hozzáintézett kérdésekre, hogy Németország bombázását tovább folytatják és reméli, hogy ez a háború tartamának csökkentését eredményezi majd.

Roosevelt elnök megérkezett az Egyesült Államokba

Lisszabon. (MTL.) Az angol híroroda washingtoni jelentése szerint Roosevelt megérkezett az Egyesült Államokba.

Lisszabon. (MTL.) Híre érkezett an-

nak, hogy Roosevelt elnök Kairóba menet rövid időt az Azori szigeteken töltött el, mert repülőgépét motorbiba érte. Tereire szigeten szállott le.

ról és hangoztatja, hogy a bombák fényes nappal hullottak munkásnegyedekre, amikor jól lehetett látni

A japán fegyverek növekvő ereje az oka az angolszások távolkeleti erőfeszítéseinek

Tokió. (MTL.) A Német TI jelenti: Tozsó miniszterelnök a japán gazdasági egyesülete nagy gyűlése előtt kijelentette, hogy a japán fegyverek növekvő erejétől való félelem a fő indító oka az angol és amerikai kétségbeesett ellentámadásoknak, melyeket újra és újra indítanak, noha egész sor példátlan veszteségeket szenvedtek. Az angol és amerikai vezetők hovatovább rájönnek arra, hogy nincs mesze az idő, amikor Anglia és az Egyesült Államok már egyáltalában nem lesznek képesek az egyre gyarapodó japán erők meghódításának gátat emelni.

Lisszabon. (MTL.) Mint a brit híroroda jelenti, amerikai csapatok partraszálltak az Arawe félszigeten. A partraszállás előtt a hajóágyuk lötték a partraszállás helyének környékét. A partraszállást a Csendes-tengeren működő amerikai haderő végezte.

Helsinki. (MTL.) Ryti finn államelnököt szerdán küldöttség kereste fel több ezer aláírással ellátott emlékiratot nyújtott át neki. Noha az emlékirat szövegét nem tették közzé, beavatott körökben úgy vélik, hogy tartalma a korábbi nyilvánosságra hozott ugynevezett 33-as emlékirat szellemében és az ehhez hasonló későbbi politikai megnyilatkozások ellen foglal állást. A Svenska Pressen úgy véli, hogy az emlékiratnak legalább egyharmadrészt Linkomies miniszterelnök politikájával száll vitába.

Spanyol-angol ellentét a madridi brit konzul bántalmazása miatt

Lisszabon. (MTL.) Az angol hírszolgálat jelenti, hogy a brit kormány értesítette a spanyol kormányt, hogy nem fogadhatja el azt a nézetét, amely szerint a spanyol kormány nem felelős a spanyol kormány által kelletlenül elismert brit alkonzulnak a hivatalos párt egyenruháját viselő garzda személyek által való bántalmazásáért. Ezt a bejelentést George Hull helyettes külügyi államtitkár tette az alsóházban.

Faelosztás december 18-án

Értesitem a város közönségét, hogy a november hóban még juttatásban nem részesült fehér faellenőrző lappal rendelkezők részére 200 kg. tűzifát osztatok ki a következő sorrendben:

Folyó hó 18-án szombaton: Pallós fatelepen, Horthy Miklós, Ábrányi Emil- utca.

Őzv. Ungváry Gergelyné fatelepen: Koszoru-utca.

Vitéz Tarr fatelepen: Boeskey-utca és gróf Csáky-utca 26-34 házszámig.

Értesitem a fenti felsorolt utcán lakókat, hogy a 200 kg. fán kívül 50 kg. szenet is beszerezhetnek a szénkereskedőknél.

Dr Soós István polgármester.

Medvigy Ferenc a felsőházban az erdélyi magyar görögkatolikusoknak a román püspöki igazgatás alól a hajdudorogi egyházkerülethez való csatolását kéri

Vitéz Boga Alajos: Erdély a történelmi és természeti jogok alapján mindig magyar marad

Makonyi Kálmán (ímrédista) a törvényjavaslatot nem fogadja el. A közsé-
gi jegyzők képtelenek végrehajtani a
valóságos rendeletinvíziót.

Bóros János (ímrédista) veszélyt lát
abban, hogy a falu népe a jelenlegi kon-
junktúra következtében a városokba tó-
dul és ott számára idegen életformát sa-
játít el. A javaslatot nem fogadja el.

Palló Imre (Nem. szoc.) külpolitikai
kérdésekkel foglalkozott és megállapí-
totta, hogy a szociáldemokrata párttal
szemben a kormány részéről gyengeke-
zűséget tapasztal. A javaslatot nem fo-
gadja el.

Vékás Lajos a mezőgazdaság és a falu
lakosságának helyzetével foglalkozott.
Szükségnek tartja a népviselet visszaál-
lítását és terjesztését. A falusi papokról
és tanítókról jobban kell gondoskodni.
A költségvetést elfogadja.

Vitéz Boga Alajos felszólalása elején
a keleti veszedelemre tér ki, amely sú-
lyos veszélyt jelent a magyar keresztény
gondolatra és mindeurra, ami kedves a
számunkra. A vallásos hit és erkölcs
inspirálta kultúra tartotta meg a ma-
gyar nemzetet egy évezreden keresztül.
A román agrárreform során az erdélyi
magyar hitvallások elvesztették földjük
jelentős részét. A magyar kormány egy
év alatt 17 millió pengőt költött az Er-
délyben levő 1800 román tanítási nyelvű
iskolákra. Az elmúlt 22 év alatt a ma-
gyar nyelvű iskolák összesen 300.000 pen-
gőnek megfelelő álmegsejtést kaptak.
Felszólalása végén a szórvány magyarság
problémájára tér ki, majd hangoztatta,
hogy Erdély a történelmi és természeti
jogok alapján mindig magyar marad. A
költségvetést elfogadja.

Csikó Albert a székely kisiparosság
érdekeiben szólalt fel és a kisiparosság-
gal kapcsolatos problémákat tette szóvá.
Hangoztatta az iparosutánpótlás, a to-
vábbképzés, az öregségi biztosítás fon-
tosságát. A Székelyföldön gyakorlati
kéll a fáiipari üzemeket. Kérte a keres-
kedelmi és iparkamaráknak az önkor-
mányzat visszaadását, a jelenlegi minisz-
teri biztosi intézmény megszüntetésével.
A költségvetést elfogadta.

A csütörtöki vita utolsó szónoka dr
Medvigy Ferenc volt, aki a magyar
görög katolikusok helyzetét tárta fel.
Kérte a kormányt, hogy hasson oda,
hogy szűnjék meg az a tévhit, amely
szerint a görög katolikus nem magyar,
hanem valami más idegen származás.
Történeti példákat hozott fel. Az erdélyi
magyar görög katolikusok a román
püspöki igazgatás alá tartoznak. Kérte a
hajdudorogi egyházkerülethez való csa-
tolásukat. A székelyek a latin szertartású
vallásra akarnak áttérni, hogy ne le-
hessen őket azzal gyanúsítani, hogy nem
magyarok. Szerinte ez súlyosan érinti a
magyarságot, mert a végvárokon élő ma-

gyar görög katolikusokra fontos szerep
vár.

Krammer Gyula az átmenti gazdálko-
dásról beszél, amelyet a háború után
évekig fog tartani. A háború után az
ország mezőgazdasági ipari jellege még
jobban kidomborodik és a mezőgazdasá-
gi lakosság bekapcsolódik az iparba, csak
az ipari decentralizáció útján lehetséges.
A költségvetést elfogadta.

Kapy Béla szükségesnek véli a kongrua
törvény revízió alá vételét. A tanárok és

tanítók anyagi kérdéseinek rendezését,
valamint a felkészítők jövedelmének ren-
dezését. Nemzeti szempontból rendkívül
fontosnak tartja honvédségünk feilész-
tését. A költségvetést elfogadta.

Báró Kaas Albert elnök hangoztatta,
hogy férfias bátorsággal kell a kormány
elő vinni a tapasztalt visszaéléseket és
visszasságokat, mert csak így lehet a
belső egyensúlyt biztosítani. A nemzeti-
ségi kérdéssel foglalkozott ezután beha-
tóan. A költségvetést elfogadta.

Közgyűlést tartott a város törvényhatósága

(Nagyvárad.) Csütörtökön délután
5 órakor közgyűlést tartott a város
törvényhatósági bizottsága, dr Hlatky
Endre főispán elnöklésével. A köz-
gyűlés teljes terjedelmében jóvá-
hagyta a 27 pontból álló tárgysoro-
zatot, amelyet pár nappal ezelőtt
a közigazgatási bizottság és a kisgyű-
lés letárgyalta.

Ezekről a kérdésekről lapunk rész-
letesen beszámolt. Egyes pontokat a
közgyűlés névszerűen szavazással ha-
gyott jóvá, majd litkos szavazással
kijelölték a különböző bizottságok
tagjait. A megválasztott bizottsági ta-
gok névsora a következő:

Közigazgatási bizottság: Brösztel
Lajos, Hermann Lajos, Horváth Árpád,
Kortsmáros László, Pintér Ist-
ván.

Kijelölő bizottság: Tag: Csernák
Béla, dr Krüger Jenő. Póttag: Kort-
smáros László.

Igazoló választmány: Árvay Árpád,
Béres Károly, Demetrovits Elek, Do-
mokos László, Kortsmáros László, dr
Medvigy Ferenc, Olasz Béla, Szabó
János.

Bornemisza Géza és Antal István miniszterek felszólalása a keresztény iparosok nagygyűlésén

Eudapestről jelenti a Magyar Or-
szágos Tudósító: A keresztény ipa-
rosok országos szövetsége nagy-
gyűlést tartott a Nemzeti Sport-
csarnokban, amelyen a fővárosi
iparoson kívül a vidéki pártszerve-
zetek vezetői és kiküldöttei, vala-
mint az iparos küldöttségek vet-
tek részt.

Madl János ügyvezető elnök
megnyitó beszéde után, az egyes
felszólalók előadásáikban iparos

kérdéseket és kívánságokat taglal-
tak. A nagygyűlés hódoló távira-
tot intézett a Kormányzó Urhoz. A
távirat szövegének felolvasása után
a jelenlevők hosszasan ünnepelték
Magyarország főméltóságú Kor-
mányzóját.

Bornemisza Géza iparügyi mi-
niszter válaszolt ezután az iparos-
ság által előterjesztett kívánságok-
ra. Kifejtette, hogy a szervezés kér-
dése a kézműves iparosság jövő
versenyképességének alapja. A kor-
mány ezen a téren is rendelkezése-
re áll az iparostársadalomnak. Már
régén megtörténtek az intézkedé-
sek, amelyek megvetették a szak-
képzés és a továbbképzés alapjait.
Kitért az új ipartestületi hálózat
is, amely szorosan összefogja az
iparosságot. A hitel kérdéséről szól-
va örömmel állapította meg, hogy
a fedezet nélküli hitelakció kivá-
lóan sikerült és ennek alapján szor-
galmazható a hitelakció kiterjesz-

tése. Az öregségi biztosítás kérdése
megoldásra vár. Helyesli, hogy az
iparosság intézményt létesít, amely
a munkaképtelen iparosoknak nyug-
díjat folyósít, bár a mai nehéz vi-
szonyok között az iparosok által
fizetendő járulékokból eredő tőkék
megfelelő gyümölcsötletése igen
nehéz. Az iparos utánpótlásról és a
tanonckérdésről szólva kifejtette a
miniszter, hogy a jövő évre igen
tekintélyes összeggel kívánja a
kormány a tanoncthonok kérdé-
sét megvalósítani. Az iparügyi kor-
mány tisztában van a kézműves
iparostársadalom nemzeti és gaz-
dasági jelentőségével és megérjük
az időt, amikor a magyar kézműves
ipar ismét régi dicsőségében és fé-
nyében fog ragyogni.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd
után Antal István nemzetvédelmi
propagandaminiszter emelkedett
szólásra. Kifejtette, hogy az ipa-
ros kérdések mellett vannak egye-
temes nagy magyar kérdések is,
amelyek helyes kialakulásától nem-
csak az iparosságnak, hanem az
egész nemzetnek a sorsa is függ.
Ezeknek a kérdéseknek sikeres
megoldása esetén az összes iparos
problémák megoldása könnyen
megy majd és biztosra vehető. Kér-
te az iparosságot, hogy egy pillá-
natra se feledkezzen meg az egye-
temes létkérdésekről. A miniszter
ezután így folytatta:

— Szakítsunk azzal a szokással,
hogy a magyarság és a világ nagy
eseményeit különböző szemüvege-
ken át nézzük. Dobjuk el az idegen
szemüvegeket és egyedül a kizá-
rólagos magyar szemlélettel ke-
resztül nézzük és ítéljük meg a vi-
lág és a magyarság összes kérdé-
seit.

A lelkes tapssal fogadott szavak
után elfogadták a felolvasott hatá-
rozati javaslatot, majd az ülés a
Himnusz hangjaival ért véget.

Allítólag Erdélyből behurcolt újfajta sertés-betegségről panaszoknak a somogyi gazdák

A Somogyi Újság írja: Új, eddig í-
meretlen betegség okoz aggodalmat
a hízlaltató gazdák között. A járvá-
nyos jellegű betegség még a nyár ele-
jén fellépett, de a hűvösebb idő be-
álltával egyáltalán nem esökkent. A
betegség főleg már a hízlalásban levő,
vagy csaknem teljesen kihízott álla-
tok szervezetét támadja meg. A hízó
nem eszik, kedvetlenül válik, később
láz, tüdőgyulladás léphet fel.

Az egyik állatorvos a következőket
mondotta:

— A nagymértékben elterjedt be-
tegség magyar neve *vérfertőzés*, a
véráramlatba betörő megbetegedés.
A bélesatornából jut a vérbe. Mivel
a megbetegedés a bélesatorna zavara
miatt történik, leggyakrabban a hízó
sertések kapják meg, mert ezeknek
bélesatornája van legjobban igénybe-
véve. *Komplikációja a tüdőgyulladás
és mellhártyagyulladás.* Allítólag Er-
délyből hureolták be. Ragályos.

RÁCZ VALI

telefonálja: »Boldogán megyek Váradra, ahol válogatott
műsorral lépek a közönség elé...»

Ráczi Vali jön, a közönség még december 20-án a Református
Kulturpalotába, hogy meghallgassa a híres magyar film-
színár és dívoz élményszerű énekszámait.
Zongorán dr Veress Nándor kíséri konferál Csák-
Csorvénák József. Mielőtt: siessen legyél elővételben
megváltani a Nagyvárad kiadóhivatalában.

Mielőtt
cipőt rendel
vagy javíttat, keresse fel
NAGY FERENC
kistermelő cipészeti
Rákóczi út 20 sz.

Kállay Miklós miniszterelnök válaszolt Imrédy Bélának a parlament ülésén

Budapestről jelentik: A képviselőház esütörtökön folytatta a kormányának adott gazdasági felhatalmazásáról szóló törvényjavaslat vitáját. A nap folyamán különösen Kállay miniszterelnök beszéde iránt nyilvánult meg nagy érdeklődés.

Az igazságügyminiszter után általános érdeklődés között Kállay Miklós miniszterelnök emelkedett szólásra. Beszédében ezeket mondotta:

— Tisztelt Képviselőház! Én a magam részéről, bár nem tekintem a politikai bizalom vagy bizalmatlanság kérdésének a javaslat megszavazását, mert hiszen ha paradoxont akarnék felállítani, inkább ezt lehetne mondani, hogy az ilyen bizottság létrejötte bizonyos bizalmatlanságot rejt magában a kormányval szemben abban a tekintetben, hogy a parlament kiküldöttjeivel a munkát ellenőriztetni, irányítani, befolyásoltatni, a felelősségvétel lehetőségét magának fenntartani akarja. A világ összes törvényhozásaiban a mai háborús időkben felhatalmazásokkal dolgoznak a kormányok és ezek tudomásom szerint nem állítottak kormányaik mellé olyan szervet, mint amilyen a

42-es bizottság. Ez tehát inkább azt jelenti, hogy a parlament ellenőrzése és bizonyos tekintetben, sőt nagyon széles körben fenntartja magának a jogot, hogy kiküldöttjei útján a kormány tevékenységét ellenőrizze, tehát ez éppen nem a kormány iránti korlátlan bizalmat jelenti. Én a magam részéről szerencsés alkotásnak tekintem a 42-es bizottságot. Ez a bizottság annak jele, mennyire alkotmányosan vagy mennyire féltékenyen őrködik ennek az országnak törvényhozása, hogy még a rendkívüli időkben is megtalálja annak a módját, hogy a törvényhozás, ha ebben a formában is, de gyakorlatilag ellenőrzését gyakorolja.

A vita során, amelyben sajnos nem volt módomban személyesen résztvenni, több igen jeles felszólalás hangzott el. Közülük csak néhányra akarok pár reflexiót tenni.

Német Andor képviselő úr kifogásolta, hogy a hádbavonultak nem kaptak karácsonyi segélyt. A hádbavonultak, hadiorvosek és hadiárvaik egyhavi illetményt kaptak, — ami 3.900.000 pengő összegben már ki is utaltatt.

A miniszterelnök beszédét igen sokszor szakította meg a helyeslés és taps nemcsak a kormányparti, de a szélsőbaloldali körökből is. A taps elültével vitéz Törs Tibor elnök napirendi javaslatot tett.

A kormánypart tagjai az elnöki enunciació után igen meleg ünneplés-

Haza, birtok, szőlőt
e adni, venni
akár. keresse tel
PRÁGER ügynökséget
Teleki-utca 38. szám.

ben részesítették Kállay Miklós miniszterelnököt. A miniszterelnök és vitéz Imrédy Béla a kormánypart és a szélsőbaloldali ellenzék éljenzése és tapsvihara közben a Ház asztala mellett rendkívül hosszasan s **szívélyesen** kezet fogtak. A Ház ülése rendkívül lelkes hangulatban ért véget.

Tudnivalók az influenzáról

Irta: Dr. Zathureczky Zs. László

A hidegebb idők beálltával mind több és több meghűléses, részben megfázásból eredő megbetegedés fordul elő. Ezek közül legkomolyabb az influenza. Általános közegészségügyi érdek, hogy minél többet tudjunk róla.

A betegség neve olasz eredetű. A XVIII. század közepén használták először az „influenza di freddo”, azaz „a hideg befolyása” elnevezést a baj megjelölésére. Hogy az influenza hogyan kezdődik, azt személyes tapasztalatokból az olvasók közül is igen sokan tudják. Mint ismeretes, a betegség nem tör ki azonnal; néhány napig csak „bujkál”. Ezt az időt, mely egytől négy napig szokott tartani, tudományosan inkubáció, vagy lappangási időnek nevezik. Minél rosszabbul táplált, minél leromlottabb valamely szervezet, annál fogékonyabb a betegséggel szemben.

A lappangási idő után levertség, kellemetlen közérzet, fejfájás, esetleg láz, tagfájdalmak, fáradtságérzés, nátha jelentkezik. Ez pár napig tart, ezután a láz csökken s ha utalán újból emelkedni kezdene, ez már a komplikációkat jelzi.

A nagyközönség jó része még most sincs tisztában afelől, hogy ragályos-e, vagy nem az influenza. Vannak, akik óvakodva félnek tőle, míg mások csak legyintenek hallatára s bátran indulnak el otthonfekvő influenzás ismerősük meglátogatására.

Az óvatosoknak van igazuk, mert az influenza igen komoly ragályos betegség, mely szerencsétlen körülmények között szövődmények fellépte esetén meglehetősen nagy százalékban halált is okozhat. A betegség cseppfertőzés útján terjed. A beteg beszéd, köhögés, tüsszentés közben apró, alig látható kis nyálcseppcskéket szór szét környezetében. Ezek az apró cseppek a levegőből más egyén légutába kerülve megtapadhatnak s a fertőzés előfeltétele máris meg van adva. Ezért lelkiismereti kötelessége kell, hogy legyen mindenkinek, hogy aki magán az influenza tüneteit észleli, maradjon otthon —

néhogy a fertőzést tovább terjessze.

Időnként kisebb-nagyobb újságcikkek jelennek meg, melyek ríktó vastagszedésű címekkel világga kúrtölik a hírt: megtalálták az influenza bacillusát! Ezek a híradások nem egészen helytállóak.

Mi tehát az igazság, van-e influenza bacillus? A kérdésre a helyes felelet az, hogy influenzabacillus ugyan nincs, de kórokozó — az van.

A német bakteriológusok egy ideig azt hitték, hogy a kórokozó a Pfeiffer doktor által felfedezett pálcika alakú baktériummal azonos. Később azonban kiderült, hogy a Pfeiffer-bacillust nem minden influenza esetben sikerült kitenyészteni és azonkívül is kórokozó voltát igazolni nem lehetett.

A legújabb felfogás szerint, a kórokozó a legkisebb baktériumnál is kisebb baktériumszűrőn is áthaladó u. n. vírus. Néhány évvel ezelőtt három kiváló kutatónak, Laidlovnak, Andrepesnek és Smithnek sikerült influenzás betegek megszűrt torokmosó vizével állatán kísérleti influenzát előidézni.

A probléma nem volt éppen könnyű, mivel az általában használt kísérleti állatok: a nyul, a tengerimalac, a fehérpatkány, egér — nem fogékony az influenzával szemben. Sorozatos próbálgatások után, a kecses formájú, fehérbundájú vadászmenyétben találtak meg a megfelelő fogékonyságu kísérleti állatot, amellyel végzett kísérletek is igazolták a kórokozó vírus voltát.

Az influenza az egész világon ismert. Bármely időszakban előfordulhat, azonban a legtöbb eset a hideg téli hónapokban fordul elő. Ha a járványnak kedvező előfeltételei megvannak, igen gyorsan terjed. Az 1918-as járvánnyal kapcsolatban feljegyezték többek között, hogy ez év októberében két dán hajó kötött ki Island szigetén. Pár hét múlva a főváros tizennégyezer lakosa közül tizenkétezer már megkapta az influenzát. Influenzajárvány tekintetében

Sütő fegyveres szervezkedése és Kovarcz magyarellenés gyűlése

Reflektálni óhajtok még Szöllösy Jenő képviselő úrnak az általa használt és megmagyarázott Coriolánus kifejezéshez fűzött reflexióra. Nagyon sajnálom, hogy a képviselő úr védelmébe vette azt a két volt képviselőt és őket 1848 hőseivel állította egyvonalba. Engedje meg, hogy ez ellen tiltakozzam. A magyar bíróság elítélte őket és a magyar nép lelkében, szeretetében és pantheonjában azok a magyarok, azok a 48-as magyarok állnak, akikben mi hittünk és az iskolákból és a szülői házból magunkkal hoztuk. Különb is méltóztatásuk tudomásul venni, hogy Sütő úr fegyveresen szervezkedik a Szerémségben. Kovarcz úr pedig Bécsben állandóan magyarellenés gyűléseket tart.

Tisztelt Képviselőház! Megragadom az alkalmat, hogy Imrédy Béla igen tisztelt képviselőtársam felszólására reflektáljak. Én beszédemben tényleg azt mondtam, hogy szakadás állott be közöttünk, de ezt nem a szavakra és kijelentéseire vonatkoztattam, hanem egy magatartásra, amelyet nézetem szerint a vezérszónok úr pártja egy beszéd elhangzása kapcsán mutatott. Beszédem későbbi folyamán azt hiszem a tiszteletadás hang-

ján emlékeztem meg igen tisztelt képviselőtársaimról és ha használtam is az erős megjegyzéseket, Imrédy Béláról azon hang és azon mondatok mellett úgy emlékeztem meg, hogy elismertem az ő kvalitásait, magyarságát és még vagyok győződve arról, hogy pártja őt ezen az úton követni akarja. Ezeket akartam elmondani ebben a vonatkozásban.

Méltóztatott még a Néppárt deklarációját szövegeit. Ebben a deklarációban élesen figyeltem, sem restaurációból sem szabadsárváltságról nem volt szó, csak a törvényes magyar királyság helyreállításáról. Ezen a magam részéről sem a fennálló állapottal szemben, sem a fennálló törvényekkel szemben, sem pedig azzal a ténnyel szemben, hogy mi mindig a magyar királyság gondolatával élünk, semmi kivételtől való nem találom. Mondhatnám, én, mint ebben az országban talán az államfőnek leghűbb embere, ebből nem olvastam ki olyat, amit kifogásolni lehetne. Hogy bizonyos munka folyik ezen a téren, arra vonatkozóan bátor vagyok megemlíteni, hogy ennek a megindult kis aláírás gyűjtésnek már végét is vetettem.

Nyílt kiállítás a bolsevizmussal szemben

A bolsevizmussal szemben a következőket óhajtok mondani. Nyílt kiállítás a bolsevizmussal szemben. Ezt egy mondattal intézhetem el és ez az én legkomolyabb mondatom, amelyet kimondhatok. Egész kül- és belpolitikám az első perctől kezdve hogy itt állok, a bolsevizmus elleni védekezés determinálja, a bolsevizmusnak mind hatalmi, mind penetrációs törekvéseivel szemben egyaránt. Ezt óhajtottam ezzel kapcsolatban kijelenteni.

Szavaim végzetével belekapcsolodom igen tisztelt képviselőtársaimnak a távesőről mondott hasonlatába. Azt méltóztatott mondani, ha a távesőnek egyik végét nézzük, ha az nagyít, ha a másikon, az kicsinyít. Megjegyezhetem azt is, hogy ebben a kicsinyítő végébe csak játékos fiatal korunkban szoktunk belenézni. Ha azonban mindig a másik oldalán nézünk bele, még pedig a nagyítási oldalán, akkor az rendszeren mutat a jövőbe. Ezzel zárom felszólalásomat.

Blóz Zoltán órák, ékszerész

Szent János utca 3. szám
beváltja, becséréli **Ékszerét** készíti, javítja
Márkás svájci órák

Óratok, virágbrass, karkötők, zsléses előállítás műhelyemben

ezenkívül is meglehetősen hírhedt emléke van az előző világháborús éveknél. Az amerikai Egyesült Államokból áthurcolt járvány ez alkalommal legelőször Spanyolországban jelentkezett. Innen van a „spanyolnátha” elnevezés. Két és félmillió európai, egymillió amerikai, hatmillió indiai és tizenhatmillió ázsiai, azaz huszonöt és fél millió ember esett áldozatul az influenzának. Nem szabad tehát lekiésmélylőleg legyintünk, ha az influenza kerül szóba, hanem lehetőleg minden óvintézkedést meg kell tennünk, hogy a fertőzést elkerüljük.

A megfigyelések azt mutatják, hogy a kisebb járványok 2-3 évenként jelentkeznek, míg a nagyobbak periodikus váltakozása harminc év.

Az influenza vírus természetével, fertőző képességével, átolthatóságával stb. a dr. Johan Béla államtitkár vezetése alatt álló Országos Közegészségügyi Intézet, ez az európai viszonylatban is kiváló intézmény megfelelő osztálya foglalkozik. Dr. Dregus osztályvezető adjunktus egyik legutóbbi előadásában az influenza-kérdés ismertetésével kapcsolatban közölte, hogy a kutatáshoz szükséges és oly nehezen beszerezhető vadászmenyét helyett sikerült fiatal macskákat a megfelelő kísérleti állatot megtalálni.

A betegség kiállása, a meggyógyult embernek kb. hat-nyolc hónapi védettséget ad. A megelőzésre szolgáló védőoltás ezideig még nincs forgalomban, a kutatások azonban eredménnyel kecsegtetnek.

Most már nagy vonalakban ismerve a betegséget, egész röviden meg kell említenünk az ellene való védekezést is. A fertőzés megelőzésének legbiztosabb módja az, hogy ha elkerüljük a köhögő, tüsszentő influenzás beteget. Az ágyban fekvő elkülönített beteg, korántsem olyan veszélyes fertőzés szempontjából, mint a fennjárkáló. Egyes szerzők a kis mennyiségben adagolt chinint jóhatásúnak tartják — megelőzés szempontjából.

Ha már megkaptuk a bajt, fekdjünk ágyba, míg a betegség le nem zajlik. Ez esetben az ismert izasztó eljárások jó hatásúak szoktak lenni. Az Istopirin, Demalgon, Ultraseptyl, Panafly stb. tablettákat ugyancsak jó hatásuk miatt ajánlják. Az influenza a szervezet ellenállását igen legyöngíti s így tag tere nyíllhat a különféle társtértőzéseknek.

A gyakori igen komoly komplikációk, szövődmények utalnak arra, hogy ha csak teletük, mindig orvos hívjunk.

December 19-én 8-1-ig köznapi szolgálatot tartanak a postahivatalok

A folyó évi december hó 19-én, azaz Karácsony előtti vasárnapon a budapesti és vidéki kincstári postahivatalok, továbbá az összes olyan postamesteri hivatalok (postaünnökségek), melyek székhelyén nincs kincstári postahivatal, 8-11 óráig köznapi teljes felvevő és nénytári szolgálatot tartanak.

Havi 20 kg. kenyérgabonát kapnak a hősihalált haltak, eltűntek és rokkantak hozzátartozói

A jelenlegi háborúban hősi halált halt, eltűnt, rokkanttá vált, vagy az aratás és cséplés ideje alatt katonai, illetőleg közérdekű munkaszolgálatot teljesítő mezőgazdasági munkások hozzátartozóinak kenyérgabona szükséglete már augusztus—december hónapokra ki lett utalva. A m. kir. Közélemezési Hivatal ur megengedte, hogy fenti igényjogosultak kenyérgabonaszükséglete január—július hónapokra is ki legyen utalva.

E célból a Nagyvárad város területén lakó igényjogosultakat, a január—július

havi kenyérgabonaszükséglet kiutalása végett össze kell írni, miért is felkérem az érdekelteket, hogy igényjogosultságukat a rendelkezésre álló iratokkal azonnal jelentésk be a Közélemezési Hivatal Szaniszló-u. 15. sz. alatt levő helyiségében. Az igényjogosultak kenyérgabona szükségletének megállapításánál személynként havi 20 kg. kenyérgabonát kell számítani.

Nagyvárad, 1943. december 16-án.

Dr Soós s. k., polgármester.

December 16-án megkezdődött a hónap második felére szóló zsirjegyek beváltása

Tudomására hozom a város közönségének, hogy a december hó 16. felére az esedékes zsirjegyszelvények beváltása folyó hó 16. napján a város egész területén megkezdődik.

A zsirjegyekre ez alkalommal 20 dkgr. zsiradékot: zsírt, margarint, vagy vegyest mindkettőt, esetleg 24 dkgr. zsirszalonnát szolgáltatnak ki, aszerint, amint azt az illető húsiparos fehérrárú készlete

megengedi.

December hó 16. napja után, december hó 1. felére érvényes vagy korábban zsirjegyek be nem válthatók, mert azokat a közlemezési hivatal sem fogadja el elszámolásra a húsiparosoktól.

A tolongás és ácsorgás felesleges, mert mindenki adagja biztosítva van. Nagyvárad, 1943. december hó 15-én.

Dr SOÓS, s. k., polgármester.

Sürgősen el kell számolni a december első felére szóló zsirjegyekkel

Felhívom a város területén levő húsiparosokat, hogy folyó hó 15. napjáig feltétlenül számoljanak el a közlemezési hivatalnál — 5. sz. szoba — a december hó 1. felére beváltott zsirjegyszelvényekkel.

Ezen rendelkezés nem teljesítése a

zsirelosztásból való azonnali kizárást vonja maga után.

December 16. napja után december hó 1. felére szóló vagy korábbi zsirjegyek be nem válthatók, mert ezeket a közlemezési hivatal sem fogadja el elszámolásra.

Elszámolás a decemberi kenyérjegyekkel

Értesítem azon kenyérrúsítással foglalkozó szatócs, fűszer és élelmiszer üzletek tulajdonosait, akik a Közlemezési Hivaltól kenyér kiutalást kaptak és más zárolt cikk árúsításával nem foglalkoznak, hogy az eladott kenyérjegyekkel a következő sorrendben számoljanak el a Közlemezési Hivatal 8. számú szobájában:

1943. december hó 2-én A—I, december hó 22-én délelőtt K-tól végig.

Értesítem a fenti csoportba tartozókat, hogy akik a fenti időben a kenyérjegyekkel nem számolnak el, újabb kiutalásban nem részesülnek.

Nagyvárad, 1943. december 15-én.

Dr Soós sk., polgármester

200 kg. tűzifa és 50 kg. szén vásárolható a decemberi fehér és rózsaszínű fautalványon

Értesítem a város közönségét, hogy f. évi december hóra a fehér és rózsaszínű faellenőrzőjegyekre a kiosztás sorrendjét a következőkben szabályozom. Minden fehér és rózsaszínű faellenőrzési

lapra a beosztás szerinti kereskedőknél 200 kg. tűzifát és bármely szénkereskedőnél 50 kg. szenet lehet beszerezni. A tűzifát a jelen hirdetésben beosztottak december 20-tól 24-ig válthatják be. Azok akik nem rendelkeznek a 200 kg. fa beváltásához szükséges pénzzel, a kereskedőktől faváltójegyet kérhetnek, mely két hétig érvényes és arra a fát 5 kg-os tételekben is beszerezhetik. A kiváltásra későn jelentkezők igényét a kereskedők nem elégíthetik ki. A kereskedők kötelesek a kiosztási hét letelte után az első hétköznapon a kiosztásra vonatkozó elszámolásukat a Közlemezési Hivatalba beadni, továbbá kötelesek a város területére beérkező tűzifavagonok számát és a beérkezett famennyiséget még a beérkezés napján a Közlemezési Hivatalnak szóban, vagy távbeszélőn (19. 67. telefon szám) bejelenteni.

Barabás Géza faterlepen: József nádor, Tűzharcosok tere, Dávid Ferenc, Bánk

Mozik műsora:

APOLLÓ: Csavargók.
BELVÁROSI: A lóp virága.
CASINO: A sas visszatér.
KORONA: Aranypáva.

bán, Reviczky Gyula, Isonzó, Czenczy kertész, Tulipán utcák.

Bihar faterlepen: Lövölde, Késmark, Brassai Sámuel, Szeben, Mező, Éva utcák.

Gergely faterlepen: Lugos, Nanyenyed, Temesvár, Avar, Bence utcák.

Dr Lillin faterlepen: Nyitra, Trencsén, Lőcse, Berkovits Agoston, Vaskóh, Lippa utcák.

Tyuskay faterlepen: Világos, Déva, Radnai püspök utcák.

Hatvany faterlepen: Anyos Pál, Pusztaszer, Rozgonyi, Czárán Gyula utcák.

Vitéz Tarr faterlepen: Fövény, Nagyürögdi ut.

Csikós faterlepen: Aldás, Oláhapáti ut.

Heiler faterlepen: Dr Bozóki, Gazdász utcák.

Kovács István faterlepen: Fényes Elek, Vucskics százados, Kuruc, Böhm Pál utcák.

Topa Antal faterlepen: Szász Károly, Tinódi Lantos Sebestyén, Bókai, Szondi utcák.

Ludwigh Gyula faterlepen: Órnagy, Bihar utak, Napsugár, Szilvás, Aldás, Paly ut.

Zathureczky József faterlepen: Felsődorongos, Ördöngös, Sáros, Újpercecs, Sövény, Pengő és Szüret utcák.

Erdélyi Fa- és Szénkereskedelmi Rt. faterlepen: Búza, Rozs, Verdi, Széna, Réti Károly, Szokoly, Ferenczi István, Cserfa utcák.

Özv. Ungvári Gergelyné faterlepen: Szédd, Puttony, Rácz Mihály, Badaacsonyi, Aranyhegyi ut, Röntgen, Ermelléki, Kadarka, Ritzkó, báró Korányi, Koch Róbert, Semmelweiss, Mélyárok, Sztupa káptor, Golgota, Kissötétág, dr Székely és Kálvária-u. 160—186. házszámig.

Felhívom a fent felsorolt utcák lakóit, hogy amennyiben a fent felsorolt fakereskedők valamelyike bármily oknál fogva a tűzifát nem hajlandó kiszolgáltatni, azt a Közlemezési Hivatalhoz azonnal jelentésk, mert minden fakereskedőtől csak annyit utalt ki a hivatal, amennyi készletének a kereskedőnek kell lennie.

A szétosztás további sorrendjét a helyi lapokban közölni fogom.

Nagyvárad, 1943. december 16-án.

Dr Soós s. k., polgármester.

Faelosztás december 18-án és 21-én

Értesítem a város közönségét, hogy a december hóra folytatódólagosan a következő fehér és pirosszínű faellenőrzési lappal rendelkezők vehetik át 200 kg. tűzifajárandóságukat. Egyben közlöm, hogy a 200 kg. fán kívül 50 kg. szén is vásárolható.

December hó 21-én: Lévay Erzsébet faterlepen: Limanova 41-től végig, Denyér, Rigómező és Csónak.

Pallós László faterlepen: Kigyó, Bolgár, Mogyoró, Felsődorongos, Kún, Alsódorongos ut.

Dr Lillin faterlepen: Limanova 1—40. házszámig.

Özv. Ungváryné faterlepen: Nagysötétág, Petőfi, Kálvária-u. 113—158. házszámig.

Ludányi faterlepen: Alkotmány, Nefelejts, Polonyi Géza tér és Doberdó utcák.

A további elosztás sorrendjét a helyi lapokban folytatódólagosan közölni fogom.

Nagyvárad, 1943. december 16-án.

Dr Soós s. k., polgármester.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Serédi Jusztinián hercegprimás kitüntette dr. Czifra Kálmán és Hlatky Endre főispánokat

Nagyvárad, dec. 17. Dr. Serédi Jusztinián bíboros hercegprimás az Emericana Pro meritis bizottságának javaslatára és a Nagyrénd Vezérsegének előterjesztésére a Nagyrénd Alkotmányában biztosított jogánál fogva dr. Czifra Kálmán és dr. Hlatky Endre főispánok részére a Nagyréni keresztet aranysegélyű galambszürke szalagon ajándékozta.

GRATZ GUSZTÁV AZ INTERPARLAMENTÁRIS UNIÓ MAGYAR CSOPORTJÁNAK ELNÖKE.

Az Interparlamentaris Unió magyar csoportja csütörtökön ülést tartott, amelyen Gratz Gusztáv magyar királyi titkos tanácsos, ügyvezető elnököt megválasztották a megüresedett elnöki állásra.

TANÍTÓI KINEVEZÉSEK. A Budapesti Közlöny december 16-i száma közli, hogy Németh Olga bodonosi, Csizmazir Matild váradles-mácaapusztai, Fekete Károlyné Rácz Katalin komádi népiskolai helyettes tanítókat állami népiskolai rendes tanítókká kinevezte.

TÓTH LASZLÓ FŐSZERKESZTŐ KAPTA A PÁZMÁNY JUTALMAT. A MTI jelenti: A katolikus írók és hirlapírók országos Pázmány Egyesülete régebbi közgyűlésén úgy határozott, hogy öt év kimagasló katolikus közírói munkásságát a „Pázmány Jutalommal” tünteti ki. Az Egyesület tanulmányi bizottsága most döntött a jutalomról és a Pázmány jutalmat egyhangúan dr. Tóth László főszerkesztőnek ítélte oda a magyar katolikus publicisztika terén végzett kimagasló munkásságáért.

A NAGYSZALONTAI TELI GAZDASÁGI ISKOLA ELŐADÁSA A CSÉFFAI TEMPLOM JAVÁRA. Cséffáról jelenti: A nagyszalontai m. kir. teli gazdasági iskola növendékei Szentgyörgyi igazgató vezetésével Cséffán vándorgyűlést rendeztek, amelyen az iskola önképzőköré nivós előadást rendezett. Az előadást Magyar László m. kir. gazdasági tanár megnyitójára vezette be. Belépődíj ugyan nem volt, de az önképzőkör az önkéntes adományokat a cséffai építendő templom céljaira ajánlotta fel.

Eddig ezer halálos áldozata van az angliai náthaláz járványnak. Stockholm-ból jelenti: (MTI) Ideérkezett jelentések szerint, az angol náthaláz járvány még mindig nem enyhült. A Daily Telegraph szerint a halálesetek száma e héten elérte az ezret. Az orvosok azt hiszik, hogy a járvány a hónap végén éri el a csúcspontját.

Catroux tábornok Beyruhthba érkezett. Amszterdamból jelenti: (MTI) A NTI jelenti: A brit hírszolgálat jelentése szerint az algéri rádió közölte, hogy Catroux tábornok csütörtökön repülőgéppel Beyruhthba érkezett.

Súlyos vasúti szerencsétlenség történt Észak-Karolinában. Lisszabomból jelenti: (MTI) Mint az angol hírszolgálat New-yorkból jelenti, Észak-Karolinában Cap Springsnél súlyos vasúti szerencsétlenség történt, amelynek következtében hetven ember életét vesztette. A sebesültek száma, hír szerint, nagy.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK. A Budapesti Közlöny december 16-i száma Biharugra (Biharvármegye, cséffai járás) nagyközségnél újonnan szervezett segédjegyzői állásra, Szilágyvármegyében a zilahi járáshoz tartozó alsóegregyi körjegyzőségél egy segédjegyzői állásra, továbbá Biharvármegye nagyváradai járásának területén járási egészségügyi állásra pályázatot hirdet.

19 marhát gázolt a székelyhídi gyors — három órát késétt. Marosvásárhelyről jelenti: (MTI) Szerdán este Dés és Szamosújvár között a székelyföldi gyorsvonat három órás késétt szenvedett, mert a vágányon marhacsorda haladt át és a vonat mozdonya beléjük rohogott. 19 marhát a mozdony elgázolt melynek kerekkei kiugrottak és csak hosszas munka után sikerült a kerekkeket visszahelyezése és a pálya megtisztítása.

Leánygyermek született Farida egyiptomi királynőnek. Zürichből jelenti: (MTI) Mint Kairóból jelenti, Farida királynő leánygyermeknek adott életét. Az újszülött a királyi pár harmadik leánygyermeké.

A MAGYAR SZÁRNYAK. a magyar repülésügy népszerű reprezentatív folyóirata Jánosy István szerkesztésében most jelent meg karácsonyi számával. A gazdagon illusztrált lap méltó tükörképe a magyar repülésnek és híven beszámol az utolsó két hét legfrissebb repülőeseményeiről. A lap karácsonyi számának ára 1 P. Mutatványszámot kívánatra készségiell küld a kiadóhivatal. (VII. Király-utca 93. II.)

FINNORSZAG ÉS ORÖSZORSZAG címmel tart előadást vasárnap este fél 7 órakor dr. Gaessner a Német Lektorátuson.

KARÁCSONYI VÁSÁRT ÉS KARÁCSONYFA ÜNNEPÉLYT RENDEZ A NAGYVÁRADAI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG. A nagyváradai evangélikus egyház tanácstermében (gr. Csáky István u. 26) f. hó 16-án jótékony célú karácsonyi vásár nyílt meg, melyen karácsonyi ajándékozásra alkalmas biblikák, énekes és imádságos könyvek, evangéliumi iratok, képek, falimondások, stb., továbbá egyházi jótékony célra árusított tarhonya, csigatészta és más levestészta kerülnek eladásra. A térszertanemű a közellátási minisztérium engedélyével jegy nélkül vásárolható. A vásár még folyó hó 18-án, szombaton is nyitva lesz d. e. 9 órától este 7 óráig. F. hó 19-én, vasárnap d. u. 3 órai kezdettel az evangélikus vásárnapi iskola rendez műsoros karácsonyi ünnepélyt ugyancsak a tanácstermében, f. hó 23-án, csütörtökön d. u. 3 órakor pedig az Evang. Nőegylet tartja meg ugyanitt hagyományos karácsonyi ünnepélyét az egyház szegényeinek megajándékozása céljából. Mind a karácsonyi vásárra, mind a karácsonyi ünnepélyekre, melyek perselypénze szintén az egyház szegényeinek a segélyezését szolgálja, az Egyházközség és a Nőegylet elnöksége szeretettel hív és vár minden érdeklődőt.

Az Erdélyi Gazda 1944. évi Naptára

632 oldal terjedelemben, többszáz képpel

Naptári rész, Gazdaságpolitikai tanulmányok, Erdélyi népi intézmények, Mozgalmi élet, Gazdaköri élet, Szépirodalom, Földművelésügyi politika, Növénytermesztés, Zöldmező, Allattenyésztés, Állategészségügy, Gyümölcs termesztés, Zöldségkertészet, Szőlészet, Borászat, Mezőgazdasági üzem, A falu asszonya, Népegészségügy, Adóügyi tájékoztató és Az év krónikája című fejezetekre oszlik. — Ezenkívül közli az év vadászati és halászati naptárát és a m. kir. földművelésügyi minisztérium ügy- és személyzeti beosztását.

Szerkesztette: Demeter Béla

Bolti ára 8 P, EMGE tagoknak 5 P.

Kapható: Nagyvárad, EMGE kirendeltség, Tisza Kálmán-tér 17. Megrendelhető: Gazdakörök és Erdélyi Gazda kiadóhivatala (Kolozsvár, Malalis-u. 24.) útján.

Kormányrendelet a szerződéses tej és tejszín szállításokról. A MTI jelenti: A Hivatalos Lap pénteki száma kormányrendeletet közöl, amelynek értelmében mindazok, akik szerződés alapján tejet, vagy tejszín szállítanak, kötelesek a szállítást 1944 december 31-éig változatlan feltételek mellett, a megállapított hatósági áron folytatni.

Fontos rendeletek a Budapesti Közlöny pénteki számában. A MTI jelenti: A Budapesti Közlöny pénteki száma több rendeletet közöl. Ezek között van a kormányrendelet az ONCSA alapot, valamint a légitámadások kártalanító aliját az állami közadókiből megillető jövedelemadóról, a közellátási minisztérium három rendelete a belföldi termelésű rizs-illatszertár és kozmetikai intézmények és drogeriacikkek, illetve kocsikenőcs és gépszír árának megállapításáról, a belügyminiszter rendelete a mozgógépek engedélyokiratainak díjáról, illetve Felsővár közpályai közszolgálat a máramarosi kirendeltség huszti járásába való átcsatolásáról, végül a pénzügyminiszter rendelete a lévontek gépjárművezetői vizsgáztatására irányuló kérvények illetékmentességéről.

Adományok a Gyermek a Gyermekért mozgalomra. A vasárnap délelőtti 11 órakor a Szigligeti Színházban rendezett műsoros gyermekelőadásra a városi Népművelési Titkárság Hivatalba eddig a következő adományok érkeztek: Berettyó Vizszabályozó és Ártmentesítő Társulat 20 P, Balaskó Ferenc és Nagyvárad Takarékpénztár R. T. 10-10 P, dr. Imrik Gusztáv 4 P. — A rendezőség ezután is köszönetet mond a nemesszívó adományozóknak.

A meghűléses betegségek, a tüdő és a légutak hosszadalmas megbetegedései kezelésében a természetes „Ferenc József” keserűvíz sok esetben fontos segédeszköz, mert a gyomorbélszernát alaposan kitisztítja és méregteleníti, s az emésztőszervek további működését is hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

A vas- és fémipari szakosztály felhívja azon tagjainak figyelmét, akik október hónapban karbitól igényelték, hogy utalványukat átvehetik, valamint a lakatosok vas, szeg és drót utalványukat. — Andrányi Károly vaskereskedőhöz fekete lemez érkezett IX. hó—136 számig és horvany vaslemez IX hó—117 számig f. hó 24-ig átvehető. Elnökség.

BUTOROKBÓL ma is nagy választék ARTA butorüzlet, Pannonina épület, Bethlen István-utca 2.

Norvégiában megindult a papirruha készítés. A papirból készült ruhát ki is lehet mosni.

Ausztráliában az elektromos áram fogyasztását 20 százalékkal kell csökkenteni.

A vádlott és látsa...

Nagyvárad, dec. 17. Lopás bűntettével vádoltan került a nagyváradai törvényszék elé Szabó Imre alkalmi napszámos, azért, mert 1942 telén, amikor aranyért sem lehetett fát kapni a városban, eltűzelte annak a háznak a korhadt léckerítését, amelyben feleségével és négy gyermekével lakik.

Ugyanebben az ügyben, hasonló okból vádlott volt a háznak még egy lakója, akit a végén fölmentett a bíróság.

Szabó a felesége is elkísérte és ott állt mellette akkor is, amikor a bíró a vádlott személyi adatainak fölvetelét megkezdte.

— Hát maga kicsoda? — kérdezte a bíró az asszonytól.

— A felesége vagyok...

— Miért jött ide?

— Mert hívtak. Ott van az idezőn: Szabó Imre és társa...

— Igen, a bűntársa, de nem az élettársa — mondja a bíró.

A kedélyes epizód után megtörtént Szabó Imre s a sértett háztulajdonos kihallgatása s a bíróság a nyomatékos, enyhítő körülmények figyelembevételével a vádlottat egy hónapi fogházra ítélte, de az ítélet végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

Szolgáltatás gyógyszertárak:

III. CSOPORT:

KIGYÓ gyógyszertár, Bémer-tér 1 (Reisz L.) 15-68.

II. RAKÓCZI F., Szacsavay-u. 38. (Csanda E.) 17-47.

OROSZLÁN gyógyszertár, Mussolin-tér 14. (Mihályi L.) 32-91.

MADONNA gyógyszertár, Sztarovezky-u. 20. (Dr. Medvigy F. bérlő Feder Vilmos) 33-67.

A gyógyszertárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombath reggelig tart.

SZINHÁZ

TRAVIATA

A kolozsvári Opera második estje a Szigligeti Színházban

A Tosca színvonalas, de sok tekintetben csalódást okozott előadása után csütörtök este a Traviatát adta elő a kolozsvári Nemzeti Színház operaegyüttese s ezzel már jobban kiélégítette Erdély fővárosának állami színházával szemben táplált igényeinket. A díszletek szépsége, a jelmezek gazdagsága, a zenekar vezetésének finom mérékléte, a kar alapos betanítotttságra valló munkája és a tánckar kitűnő szereplése azonban nem tudta ellensúlyozni a szólóénekesek fogvatékosságait.

Igen kedvezőtlenül esik a megítélés mérlegébe, hogy egyetlen férfiszereplő sem volt az együttesben, aki feszületlenül tudna mozogni a színpadon. Ez különösen kedvezőtlenül öltik szembe a Traviatában, amelynek cselekménye előkelő társasélet miliójében játszódik. S az alakító készség hiányát, — ami operáknál végeredményben nem döntő jelentőségű, bár a teljes illúzió felkeltéséhez mégse nélkülözhetetlen — alig pótolta a férfiszereplők énektudása. Germond Alfréd megszemélyesítője, dr. Sikolya István nem az a tenor, aki a Verdi-i dallamok lírai báját kelő könnyedséggel vissza tudná adni. Intónálása nem elég biztos, egy ízben le is maradt s ütemeken át erőszakoltan énekel anélkül, hogy a hang csengése észlelhető lenne, úgy hogy csak a magasabb hangoknál bontakozik ki ajkán a dal. A Germond Györgyöt éneklő Virág Mihály baritonja sima, tömör és nem nélkülözi az érzés melegét. Második felvonásbeli áriájával olyan sikert ért el, hogy ezt meg kellett ismételnie.

Az előadás egyedül a Violetta éneklő Páka Jolán nagyszerű teljesítményével emelkedett művészi magaslatra. Ez a fiatal, kedves meg-

jelentésű énekesnő kétségkívül a legnagyobb érték a kolozsvári opera együttesében. Koloraturájának tisztasága, hangjának nemes iskolázottsága, az átélés erejével és kivételes színészi képességekkel párosul előadásában. A szerencsétlen Violetta szelíd és tiszta lényét odaadó szerelmét, mérhetetlen fájdalomát és halálba hanyatló gyöngegségét megindítóan érzékeltette.

A dallam könnyed bájjal, elragadó bensőséggel jelentkezik énekében, amivel arcjáték és mozdulat mindig tökéletes összhangban áll. A hallgatóság a megrázó élmény nagy érzésével olvadt fel előadásában s lelkesen ünnepelte a kivételes tehetségű művésznőt.

A balett teljesítményéről kell még megemlékeznünk. Keresztes Katalin cigánytáncos és Rimóczy Viola spanyoltáncos üditően szép látvány volt s a táncokkal együtt kellemes mutatót adott a kolozsvári színház balettegyüttesének iskolázottságából.

A zenekart Endre Béla vezényelte kifogástalanul. (*)

700 pengőt kiloptak egy szegényasszony zsebéből az ócskapiacra

Nagyvárad, dec. 17. Kis piaci kosárral, kopott télikabátban, zokogva jött be ma egy szegényasszony a szerkesztőségbe. Segítsünk rajta. Most jön a zsvásárról, ahol meleg ruhát akart vásárolni az urának. Pénztárcában, a kezében szorongatta a pénzt, hétszáz pengőt. S hogy az ócskás asszony áru között válogathasson, egy pillanatra kabátja külső zsebébe csuszta a pénztárcát. Mire érte nyúlt, a pénz már nem volt sehol. Egy idegen ember állt mellette, aki lehajolva valami üvegek között válogatott: bizonyára az vitte el. De mikor a szegényasszony észrevette, hogy nincs meg a pénze, a tolvaj eltűnt már. Sírva panaszkolta veszteségét az ott szolgálatot teljesítő rendőrszolgálatnak, az intézkedett is, de a lelkiismeretlen zsebtolvajt nem találták meg.

— Most mit tegyek? — zokogta a szerencsétlen asszony. — Nem merek az uram szemé elé kerülni, mert ő nem érti meg, hogy ez mindenkiel megtörténhetik... Anyira nem megértő, hogy nekem is dolgoznom kell, pedig beteg vagyok, háromszor operáltak már,

télvesém van s mégis egész nyáron a téglagyárban kellett pénzt keresnem... Igaz, hogy ő is állandóan munkában van, most hétfőn jött haza az útépitésről s hónapokon át rongyoskodott, kuporgatott, hogy legyen egy kis télire-valója. Nem élem túl ezt a hétszáz pengőt...

Egy fillérje se maradt szegénynek. A piacra megszánták az asszonyok és percek alatt összeadtak neki vagy huszonöt pengőt. Egy falusi asszony maga adományozott egy tizest. Igen, a szegény embereknek vannak ilyen könyörületes felindulásai. De hátha akadnak a tehetősebbek között is, akiket adakozásra bír a kárvalott szegényasszony kétségbeesése. Ezért közzöljük a felhívó esetet. Az adományokat szívesen továbbítjuk.

Eljárást indított a rendőrség egy járdán kerékpározó kovácsmester ellen

(Nagyvárad.) Csütörtökön délután az Árpád vezér-úton szolgálatot teljesítő rendőrszem igazolatta, majd előállította Olasz Lajos nagyszántói kovácsmestert azért, mert a járdán kerékpározva, veszélyeztette a járókelők testi épségét.

Kihallgatása után kihágás miatt megindult ellene az eljárás.

RÁDIÓ

SZOMBAT, DECEMBER 18.

Budapest I.

6.00 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
8.35 Katonazenekar.
9.30 Szalonötös.
10.15 Országos Postászenekar.
11.15 Szórakoztató zene.
11.40 Porcsalmy János előadása.
12.10 A rádiózenekar műsorából.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

14.00 Szalonzene.
15.00 Szórakoztató muzsika.
15.30 A világirodalom gyöngyei.
17.00 Táncczene.
17.25 Hangképek innen-onnan.
17.50 Magyar nóták.
18.35 Fatornyok. Színmű.
21.00 Hangképek a svéd és magyar úszók versenyéről.
21.20 Táncczene.
22.40 Ki mit szeret.

Budapest II.

19.30 Végh vonózenegyenes.
20.30 Biernáczky Pál városkepe.
20.50 Táncczene.
21.00 Magyar nóták.

A színházi iroda közleménye:

„Déryné ifjasszony” pénteken este

Déryné. Széppataky Róza születésének 150 éves évfordulójának megünneplésére december 17-én Hercegegh Ferenc: „Déryné ifjasszony” című vígjátékát mutatja be a színház. Hamvay Lucyval a címszerepben. A hérteti előadásban, háromnegyed 7 órai kezdettel.

Névtelen asszonyt szombaton délután filléres helyárrakkal játssza a színház.

Szombaton este Levente előadás a színházban.

Vasárnap délután egynegyed 4 órakor olcsó helyárrakkal és vasárnap este háromnegyed 7 órakor rendes helyárrakkal az idény kimagasló sikerű operett-újdoncsága, a Fekete Péter van műsoron.

Badacsonyi kéknyleli című operett-újdoncság bemutató előadása kedden este háromnegyed 7 órakor lesz. A hértetben szerdán este kerül színpadra. Csupa humor és kacagás!

Gyermek-előadás december 24-én, délután 3 órai kezdettel. Színré: kerüli: Lacika karácsonya című, karácsonyi gyermek mese-játék. Sok ének és tánc. Humor és vidámság. Jegyek

elővételben már válthatók.

Karácsonyi ajándéknak vegyünk színházjegyet a színház karácsonyi előadásaira!

HETI MŰSOR:

Pénteken este háromnegyed 7 órakor: Déryné ifjasszony, bemutató hértet 13.

Szombaton délután egynegyed 4 órakor: Névtelen asszony.

Szombaton este háromnegyed 7 órakor: Levente előadás.

Vasárnap délután egynegyed 4 órakor: Fekete Péter.

Vasárnap este háromnegyed 7 órakor: Fekete Péter.

Hétfőn este háromnegyed 7 órakor: Déryné ifjasszony, A-hértet.

Kedden este háromnegyed 7 órakor: Badacsonyi kéknyleli bemutató hértet.

Szerdán este háromnegyed 7 órakor: Badacsonyi kéknyleli, A-hértet.

Csütörtökön este háromnegyed 7 órakor: Badacsonyi kéknyleli, A-hértet.

Pénteken délután 3 órakor: Lacika karácsonya (gyermek előadás).

Pénteken este: Nincs előadás.

Életuntak

(Nagyvárad.) A nagyvárad kir. ügyészségnek jelentették:

Szabó Imre 11 éves, sarkadi fiugyermek folyó hó 15-én szülei lakásán ajtófélfára felakasztotta magát. Az életunt kisgyermek meghalt.

Özv. Zsoltó Imréné furtai lakos öngyilkossági szándékából istállójában felakasztotta magát és meghalt.

Sajó Gyula kismarjai lakos pisztollyal föbelötte magát, sérülésebe meghalt.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Tölkabát ruhát legjobban vehet, eladhat Molnárnál, Béner-tér 1. 910
Jóhangú 3 + 1 rádió olcsón eladó. —
Pece-u. 16. 192

Sürgősen eladó Szent Anna-utca 37. számú ház. Popovics ingatlanforgalmi iroda, Szent János-u. 6. Telefon: 1567. 251

Mély gyermekkocsi és egy állóka azonnal eladó. — Értekezni: Górbé-utca 14. 2-4-ig. 246

Eladó építkezéstől visszamaradt új téglák és egyéb építési anyag. Cim a kiadóban. 252

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, mely ée mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Varrógépjavítás egy évi felelősséggel. Jakab műszerész, Kocsuth-u. 5. Telefon 23-30. 69

Karácsonyi ajándéknak kiválóan alkalmas kerámia üveg s porocellán szerviszkek továbbá nagy keleti perzsa, ezüst és kézmunkák eladók. Batthyány-utca 20. ajtó 6. szám. 245

Kitűnően savanyított hordóskáposzta kapható Balázsnál, Teleki-utca 4. 253

Menyasszony és koszorúleány művirág fejdíszek és kézicsokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raklárton, azonkívül hozott anyagokból is olcsón készülnek. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébet-ligeti sportpályánál.)

Kávéházakban és vendéglőkben kéri a Magyar Lapok-at.

Allást nyee

Nilgesz-telepen vagy környékén lakó lapkihordó felvezünk. Jelentkezni lehet a „Magyar Lapok” kiadóhivatalában.

Perfekt főzni tudó szakácsnőt felvez Fritsch hentesárúüzlet, Rákóczi-út. 749

Elveszett

Lukács György-u. 60. számú ház előtt egy

olvasó elveszett.

Mivel az olvasó igen kedves emléke, kérem a megtalálót, jutalom ellenében adja le a fenti cím alatt Nagy Gusztáv szerkesztőnének. 254

KIADÓTULAJDONOS:

SENYI LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A munkosztályt felel: A KIADÓTULAJDONOS: Dr. Paál Árpád Dr. Virág Jeromos
főszerkesztő a Szent László-nyomda R. T. igazgatója

Kérjék a Szent László-nyomda r. t. körberforgóépén, Nagyvárad, Szilágyi, Dankó utca 3. szám